

класифікація була запропонована на основі досліджень, згідно з якими виявилось, що мозок людини можна поділити на 4 частини залежно від переважання того чи іншого процесу: верхній та нижній відділи лівої півкулі та верхній і нижній відділи правої півкулі. Як відомо, з точки зору функціональної асиметрії роботи мозку виділяють правопівкульний стиль роботи (провідна роль інтуїції, фантазії, оперування образами, синтезування інформації) і лівопівкульний стиль роботи (оперування вербально-знаковою інформацією, логікою, аналіз інформації, математичні здібності, опора на факти, прийняття рішень). П. Хані і А. Мамфорд вважають, що стилі «активіста» і «прагматика» більше ґрунтуються на домінуванні роботи правої півкулі, а стилі «рефлектора» і «теоретика» — на домінуванні роботи лівої півкулі.

Отож, узявши за основу теоретичні розробки вітчизняної та зарубіжної психології, ми вирішили перевірити наші гіпотетичні припущення, згідно з якими організація різних форм контролю відповідно до психологічних особливостей студентів, їхнього типу мислення і стилю навчання зможе збільшити переваги навчальних стилів, до яких має схильність особистість, і зменшити їх недоліки у процесі навчання.

А. М. ОЛІЙНИЧЕНКО, канд. істор. наук, доцент кафедри політичної історії КНЕУ

СТРАТЕГІЯ НАВЧАННЯ ТА ФОРМУВАННЯ НОВОГО ПОКОЛІННЯ ПРОГРАМ(на прикладі предмета «Політична історія»)

Перед нашим вузом поставлено завдання досягти рівня освіти європейських університетів, визнання професійної кваліфікації на міжнародному рівні.

Про стратегію навчання в західних університетах дає уявлення схема «Teaching Strategies» Королівського університету (м. Кінгстон, Канада), яку наводимо нижче.

TEACHING STRATEGIES

	Instructor-Centred	Facilitative	Reformist
Kind of knowledge gained	Instrumental knowledge and technical skills	Communicative knowledge	Emancipatory knowledge
Kind of knowledge gained	<ul style="list-style-type: none"> • to encounter the principles, concepts, theories and ideas of a subject • to gain theoretical and factual information; to know it «well», through use/application • to learn basic skills required for particular tasks/jobs; to learn these skills «well» through performance/practice 	<ul style="list-style-type: none"> • to gain an intersubjective • understanding of self, others and our social world • to understand the nature of society and its institutions • to understand what others mean and to make ourselves understood at an individual and societal level • through interaction with others, build and gain knowledge of social norms, values, ideals, political and educational systems, and cultures 	<ul style="list-style-type: none"> • to learn to think of oneself, to question, to take responsibility for one's own learning, to learn how to learn • to examine existing knowledge, social systems, and personal lives with a critical eye • to gain self-knowledge and freedom from constraints • to become an autonomous, self-directed, life-long learner • to foster personal and social change
Sample methods	Lecture, demonstration, problem-based learning, experimental learning	Group work, group projects, discussion, role-playing, simulations, games	Critical incidents, dialogue journals, role-playing, group projects, discussion groups, field and clinical experience
Role of teacher	To «provide», «deliver», «transmit» information; to plan learning experiences that help learners gain the required information or skills	To coordinate, manage learning experiences; to guide, help learners	To challenge, question, and stimulate critical reflection
Role of teacher	To «provide», «deliver», «transmit» information; to plan learning experiences that help learners gain the required information or skills	To coordinate, manage learning experiences; to guide, help learners	To challenge, question, and stimulate critical reflection
Communication patterns	From teacher to students	Between students and teacher and between students	Between students and teacher and between students
Evaluation strategy	Objectively-rated	Subjectively-rated	Learner self-evaluation

Перший висновок, який можна зробити з аналізу схеми, — це глибоко науковий підхід до викладання предмета і освіти студентів. «Надати теоретичну і фактичну інформацію» з основ предмета, «розкрити, зштовхнути принципи, концепції, теорії та ідеї»,

дати порівняльний аналіз основоположних тенденцій різних моделей трансформацій, «вивчити базовий досвід», вплив глобалізації на розвиток суспільства та ін. — на такі завдання націлюють навчальні програми західних університетів.

Другий висновок — це чітке визначення основної мети підготовки майбутнього фахівця. Критерії оцінок досить високі. Ідеальна модель: творчо і масштабно мислячий професіонал високого класу. Результати успішності зусиль, спрямованих на підготовку фахівця, визначаються перш за все такими факторами: «навчити студента самостійно мислити, брати відповідальність на себе за своє навчання, як вчитися». «Навчити думати» — це досить складно, необхідно вдосконалити механізм розвиненого мислення. Для цього застосовуються такі методи навчання: лекції, проблемно-базове навчання, експериментальне навчання, критичний підхід до навчання, журнальний діалог, груповий проект, дискусійні групи, групова робота, дискусії, гра та ін. Для поглиблення наукових знань і формування критичного мислення студентів обов'язковими є знання рекомендованого списку наукових праць. Наголошується, що творчий потенціал студентів посилюється під впливом використання досягнень розвитку електронних засобів інформації.

Передбачається, що студенти не тільки складуть іспит за лекціями і пропонованим списком наукової літератури — вони повинні будуть також розглянути проблему самостійно і намагатися знайти для неї творче рішення як на національному державному рівні, так і на світовому. Передбачається, що студенти застосовуватимуть досвід і знання, здобуті у професійній галузі, до глобальних проблем. Отже, процеси мислення, дослідження і відкриття, яких їх навчали в університеті, в майбутньому будуть використані для рішення державних і глобальних базових завдань.

Щодо завдань нашого університету то для того, щоб досягти професійної кваліфікації на міжнародному рівні, насамперед необхідно розробити навчальні програми на новій основі. Наприклад, що стосується програми курсу «Політична історія», то вона потребує зовсім нового підходу, слід відмовитись від розподілу історії на вітчизняний та західний варіант, дати об'єктивний виклад історичних подій, врахувавши при цьому значний науковий потенціал західних фахівців, їхні наукові дослідження, наукові публікації. Особливу увагу необхідно звернути на перетворення в Україні за останнє десятиліття. Теоретичне обґрунтування умов,

необхідних для підтримки ліберальної демократії взаємозв'язку між демократією та ринковою економікою.

У світлі таких вимог пріоритетною моделлю навчальної програми нового покоління має стати авторська програма. Авторська програма — це не стала, консервативна, як зараз форма, а мобільна програма, що швидко змінюється, відбиваючи потреби сучасності; відображає методологічний, науковий та методичний рівень викладача.

Пропоную створити консультативну групу з викладачів, які проходили стажування в західних університетах, з тим щоб використати їхні знання щодо новацій в навчальному процесі.

А. Л. ПАСТЕРНАК, аспірант кафедри обліку в кредитних і бюджетних установах та економічного аналізу КНЕУ

УМОВИ КРЕДИТНОГО ДОГОВОРУ

Отримання банківського кредиту — це одна з головних умов успішної підприємницької діяльності. Відносини клієнта і банку регулюються умовами кредитного договору.

Кредитний договір може бути укладений як через складання одного документа, підписаного кредитором та позичальником, так і через обмін листами, телеграмами, телефонограмами, підписаними стороною, яка їх надсилає.

Кредитні взаємовідносини регламентуються на підставі кредитних договорів, що укладаються між кредитором і позичальником тільки в письмовій формі, які визначають взаємні зобов'язання та відповідальність сторін і не можуть змінюватися в односторонньому порядку без згоди обох сторін.

Кредитні договори з юридичними особами укладаються на підставі так званої кредитної заявки, в якій міститься прохання розглянути можливість укладання кредитного договору. При цьому самі умови кредитного договору, як правило, не розглядаються.

Важливою умовою кредитного договору є домовленість про строки. Термін «строк» може мати різні значення. Так, виділяють строк дії кредитного договору, на який видається кредит; строк повернення кредиту (календарна дата), строк нарахування і строк виплати процентів.

Під строком кредиту розуміють період часу між моментом отримання кредиту позичальником і моментом його повернення. Строк кредиту завжди коливається в рамках строку дії договору